

VERGADERING GEMEENTERAAD 2009

Pre-adviesnr. 44
Agendapunt
Onderwerp Jaarrekening 2008, begroting 2010,
wijziging gemeenschappelijke
regeling GGD Zaanstreek-Waterland
en de risicoanalyse integratie
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Middenbeemster, 2 juni 2009

Aan de raad

> voorstel

Het college heeft kennisgenomen kennis nemen van de voorlopige jaarrekening 2008, de ontwerpbegroting 2010, de risicoanalyse iJGZ en de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling GGD Zaanstreek – Waterland. Advies is om aan het bestuur van de GGD mede te delen, dat u geen bedenkingen heeft tegen de ingediende stukken.

> toelichting

Inleiding

De Gemeenschappelijke Geneeskundige Dienst Zaanstreek-Waterland (GGD ZW) heeft op 7 april 2009 de voorlopige jaarrekening 2008 en de conceptbegroting 2010 ingediend. Dit is een gebruikelijke gang van zaken die elk jaar rond deze tijd plaatsvindt. In 2009 is er echter sprake van een bijzondere situatie. Tegelijk met de jaarrekening en de begroting dient de GGD namelijk nog twee stukken in; een risico-analyse van de integratie Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en een voorstel om de verdeelsleutel voor de kosten van de GGD te wijzigen. De gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze op de voorlopige jaarrekening 2008, de ontwerpbegroting 2010 en de risicoanalyse iJGZ te geven. Tevens wordt aan u gevraagd een besluit te nemen over de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling GGD Zaanstreek – Waterland.

De zienswijzen en het besluit worden besproken in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD op 3 juli 2009 en meegenomen in de besluitvorming. Omdat de vier stukken met elkaar samenhangen en elkaar beïnvloeden, worden ze in dit advies tegelijk behandeld.

Achtergrond informatie

De GGD ZW valt onder de Gemeenschappelijke Regeling (versie 1 januari 2006). Negen gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland hebben gezamenlijk één GGD. In de besluitvorming aangaande de GGD heeft elke gemeente één stem (ongeacht inwoneraantal en financiële bijdrage). Besluiten worden genomen op basis van meerderheid. Als 5 van de 9 gemeenten voorstander van een voorstel zijn, dan wordt er positief over besloten. In die gevallen waarin de gemeenten Zaanstad en Purmerend

zwaarwegende bezwaren hebben tegen een voorstel en met het oog daarop tegenstemmen, leidt die tegenstem tot verwerping van het voorstel. Dit is echter niet van toepassing op het voorstel tot vaststelling van de begroting respectievelijk de jaarrekening van de GGD.

Over de stukken kunnen we het volgende melden:

Jaarrekening 2008.

De jaarrekening 2008 is door Deloitte gecontroleerd. Volgens de accountantsverklaring zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand gekomen en in overeenstemming met de begroting en de van toepassing zijnde wettelijke regelingen.

De jaarrekening 2008 sluit met een voordelig financieel resultaat van € 329.193. Dit is het gevolg van een aantal mee- en tegenvallers. Deze mee- en tegenvallers zijn voornamelijk incidenteel. Zie bladzijde 5. Op bladzijde 39 is het voorstel tot resultaatbestemming weergegeven. Voorgesteld is om een aantal bedragen toe te voegen en te onttrekken aan reserves. Daarna blijft nog een te bestemmen bedrag over van € 293.618.

Voorgesteld wordt om € 21.863 terug te storten aan de deelnemende gemeenten en € 271.755 toe te voegen aan de algemene reserve. Aangegeven is, dat het saldo van de algemene reserve na deze toevoeging hoger wordt dan de maximale hoogte zoals verwoord in de nota reserves en voorzieningen van de GGD. Deze is 10% van de gemeentelijke bijdragen. Toch wordt deze toevoeging voorgesteld, omdat men verwacht dat in de komende jaren de GGD begroting fors gaat stijgen. Dan zal ook de hoogte van de algemene reserve moeten stijgen. In feite neemt men daar nu een voorschot op.

Wij vinden dat men daar verstandig aan doet. Men stelt voor om een klein bedrag terug te storten aan de deelnemende gemeenten, om te voorkomen dat sommige gemeenten geld terugkrijgen en andere geld moeten nabetalen. Vooral dat laatste vindt men niet wenselijk (en gezien het totale resultaat is dat ook niet goed te verdedigen).

Op bladzijde 27 staat het overzicht van de gemeentelijke bijdragen, een tabel realisatie, een tabel begroting en een tabel met verschillen. Hieruit blijkt, dat Zaanstad niets terugkrijgt (de € 2 is waarschijnlijk een afrondingsverschil) en de andere gemeenten krijgen wel geld terug..

Beemster krijgt nog € 3.641 terug volgens het overzicht van de GGD.

Begroting 2010.

De begroting van de GGD is in overeenstemming met de kadernota van de GGD. Alle voorstellen uit de kadernota zijn overgenomen in de ontwerpbegroting. Er is sprake van een stevige kostenstijging bij de GGD. Autonome ontwikkelingen € 174.000, nieuw beleid € 539.000 incidenteel en € 76.000 structureel. Een belangrijk deel (€ 518.000) van de incidentele lastenstijging wordt veroorzaakt door de implementatie van het elektronisch kinddossier (EKD) Via de algemene uitkering uit het gemeentefonds hebben de gemeenten hiervoor wel geld van het rijk gekregen, maar het is de vraag of dit voldoende is.

De bijdrage van Beemster voor de GGD zal € 276.140 gaan bedragen, tegen € 256.619 in 2009. Met deze hogere bijdrage is overigens in de kadernota 2010 van Beemster al rekening gehouden. We waren al vroegtijdig op de hoogte van de eerste aanzet van de ontwerpbegroting van de GGD.

Voor de incidentele lasten als gevolg van de implementatie van het EKD betaalt Beemster € 13.385, volgens aanvullende informatie van de GGD. Daarmee is een belangrijk deel van de hogere bijdrage aan de GGD verklaard.

Wijziging verdeelsystematiek

Bij de begroting van 2010 van de GGD zit ook nog een punt: wijziging verdeelsleutel GGD.

Omdat de GGD Zaanstreek-Waterland producten levert aan negen gemeentes van verschillende grootte en inwoneraantal, worden er zogenaamde verdeelsleutels gehanteerd om de kosten voor de producten over de gemeentes te verdelen. Op dit moment zijn er voor de verschillende (sub-)producten van de GGD vier verdeelsleutels in gebruik. Eind 2008 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD gesproken over een nieuwe berekeningssystematiek voor de kosten van de JGZ. Op basis van een notitie met daarin de uitwerking van een aantal alternatieve berekeningswijzen, is door het AB de voorkeur uitgesproken voor een nieuwe systematiek die logischer en gemakkelijker uitvoerbaar is en waarbij andere peildata voor het bepalen van de sleutels worden gehanteerd.

Later besloot het Dagelijks Bestuur van de GGD dat het ook wenselijk is om de verdeelsleutels voor de andere GGD producten te wijzigen (dus niet alleen voor de JGZ). Deze systematiek zal, indien het AB GGD daartoe op 3 juli 2009 besluit, ingaan per 1 januari 2010.

In dat geval zullen ook tekstuele wijzigingen worden doorgevoerd in artikel 27 (lid 2 zie bijlage) van de gemeenschappelijke regeling GGD Zaanstreek-Waterland.

De belangrijkste voordelen van het hanteren van de twee nieuwe verdeelsleutels zijn als volgt:

- In de nieuwe systematiek wordt voor het gehele programma JGZ één verdeelsleutel gehanteerd. Bij de integratie van de JGZ zou het immers steeds lastiger worden om met de verschillende verdeelsleutels voor de subprogramma's JGZ te beredeneren welke kosten op basis van de ene en welke kosten op basis van de andere sleutel moeten worden verdeeld. Voor de andere programma's van de GGD wordt ook één verdeelsleutel gehanteerd. In totaal zal er bij de nieuwe systematiek dus nog maar met twee verdeelsleutels worden gerekend, in plaats van vier. Het idee om voor alle producten van de GGD nog maar één verdeelsleutel te hanteren is niet uitvoerbaar. Bij de producten JGZ gaat het immers om de inwoners van 0-19 jaar. Bij de overige producten gaat het om de inwoners van alle leeftijden. De percentages jeugdigen van de totale bevolking verschillen aanzienlijk per gemeente.
- In de jaarlijkse GGD begroting worden de gemeentelijke bijdragen nu verdeeld op basis van het inwoneraantal op peildatum 1 januari van het jaar voorafgaand aan het jaar waar de begroting betrekking op heeft. De huidige verdeelsleutels gebruiken echter de inwoneraantallen op peildatum 1 januari van het uitvoeringsjaar zelf. Hierdoor traden er bij de afrekening altijd herverdeeleffecten op als gevolg van een onevenwichtige groei en/of krimp van het aantal inwoners in de regio. In de nieuwe berekeningssystematiek worden, net als in de begroting, de inwoneraantallen in het jaar voorafgaand aan het uitvoeringsjaar als uitgangspunt genomen. Hierdoor treden er geen herverdeeleffecten meer op.

In de door de GGD ingediende conceptbegroting 2010 zijn de twee nieuwe verdeelsleutels als uitgangspunt genomen.

Risicoanalyse integratie Jeugdgezondheidszorg (IJGZ)

In 2008 is door het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD de wens uitgesproken om te komen tot een integratie van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), waarbij de uitvoeringsorganisaties van de zorg voor 0-4 jarigen (nu: Evean) en 4-19 jarigen (nu: GGD) met ingang van 1 januari 2010 worden geïntegreerd. Uit meerdere onderzoeken

blijkt dat de integratie van de JGZ een meerwaarde oplevert. De vorming van één organisatie heeft meerdere voordelen:

- Inhoudelijk is door de integratie een efficiënte gezinsaanpak beter te realiseren en is er minder kans op het buiten beeld raken van kinderen.
- Er zullen zich minder problemen voordoen in de overdracht van informatie waardoor (risico)kinderen beter kunnen worden gevolgd.
- Voor de gemeenten zal de integratie ertoe leiden dat geformuleerd beleid makkelijker te realiseren is.
- Er zal meer duidelijkheid ontstaan doordat er één aanspreekpunt is voor de hele JGZ.
- De financieringsstroom zal overzichtelijker worden doordat er nog maar sprake is van één organisatie.
- In één organisatie kan efficiënter worden gewerkt met minder overheadkosten.

Het AB GGD kan pas tot een definitief besluit over de iJGZ komen als de risico's en effecten van deze integratie helder in beeld zijn gebracht. Vertegenwoordigers van Evean en de GGD hebben in werkgroepen de belangrijkste risico's beschreven. Accountants van Deloitte hebben een boekenonderzoek (due diligence onderzoek) bij Evean uitgevoerd. Op basis van de resultaten uit de werkgroepen en het boekenonderzoek is de Risicoanalyse iJGZ opgesteld. Deze wijst uit dat Evean forse bedragen aan reserves heeft gevormd uit exploitatieresultaten. Deze blijken hoger te zijn dan de ingeschatte frictie- en transitiekosten die met de integratie gepaard gaan. Incidentele kosten ten laste van de gemeenten zullen hierdoor niet aan de orde zijn. Het is zelfs aannemelijk dat de iJGZ een positief saldo oplevert. Naast de incidentele kosten van de integratie, is ook berekend met welke structurele kosten rekening gehouden moet worden. Deze bedragen in totaal €208.000 voor de hele regio. In de risicoanalyse is gewerkt met een bandbreedte van minimum en maximum bedragen waarbinnen de risico's per onderdeel zullen vallen (bijvoorbeeld huisvesting en personeelskosten). Het bedrag van €208.000 is de optelsom van alle maximum risicobedragen. De kans dat in werkelijkheid alle risico's ook echt maximaal zullen uitvallen, is klein. De structurele verhoging van €208.000 wordt in de begroting opgevangen door een lagere ingediende begroting van Evean (€109.000 minder dan verwacht) en door een nieuwe loonkostenbegroting van de GGD die circa €100.000 lager uitvalt. Dit alles is reeds verwerkt in de ingediende begroting 2010.

> juridische consequenties

N.v.t.

> financiële consequenties

Die van de voorlopige jaarrekening 2008 worden verwerkt in de tussenrapportage van 2009.

Die van de ontwerpbegroting 2010 worden verwerkt in de ontwerpbegroting 2010 van de gemeente.

Burgemeester en wethouders van Beemster,
de burgemeester, de secretaris,

H.N.G. Brinkman

E. Kroese-Vrolijks

